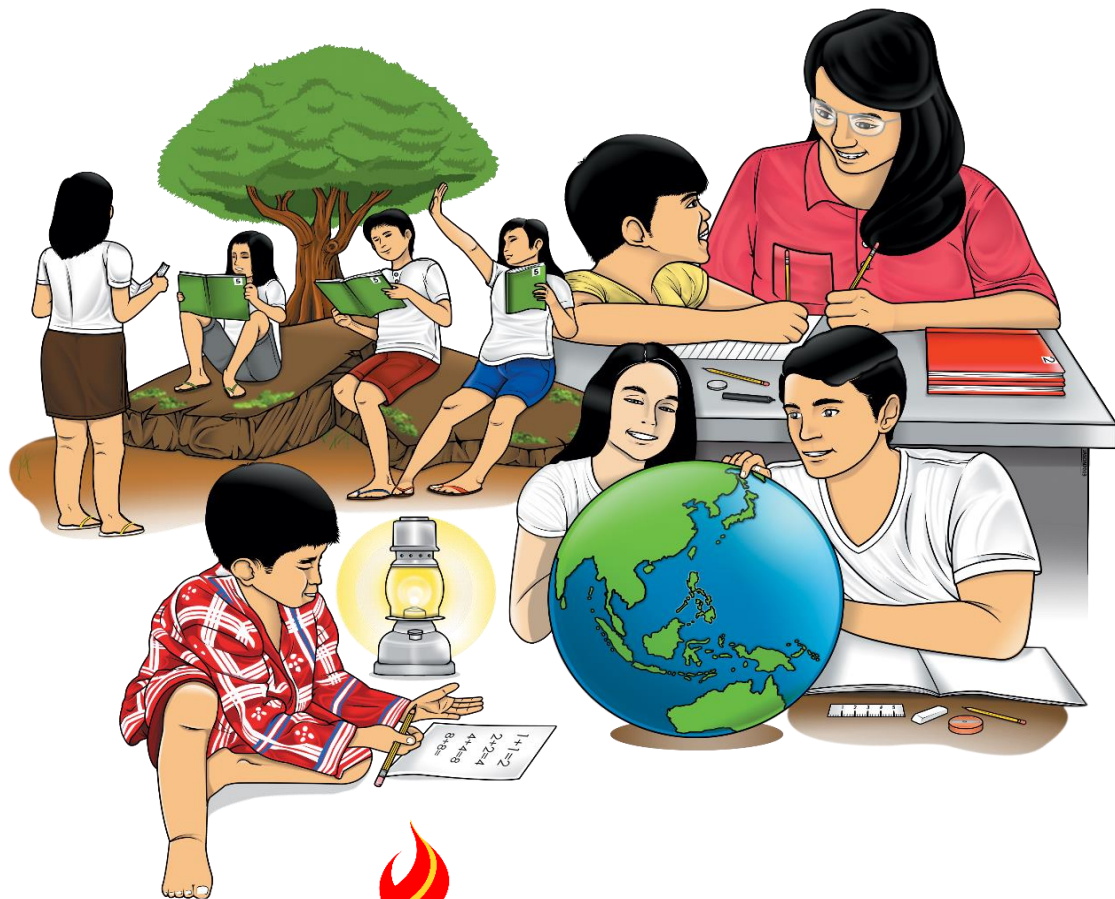

Edukasyon sa Pagpapakatao

Unang Markahan – Modyul 16:
Ang Panlipunan at Pampolitikal
na Papel ng Pamilya

**Edukasyon sa Pagpapakatao – Ikawalong Baitang
Alternative Delivery Mode**

**Unang Markahan – Modyul 16: Ang Panlipunan at Pampolitikal na Papel ng Pamilya
Unang Edisyon, 2020**

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anumang akda ng Pamahalaan ng Pilipinas. Gayunpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kwento, seleksyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o *brand name*, tatak o *trademark*, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anumang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anumang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Judith E. Ecoben
Editor:	Emelinda L. Raza, Mark Lorenz C. Luib
Tagasuri:	Elizabeth M. Ysulan, Megenila C. Guillen, Imelda A. Grumo, Michael C. Paso, Mark Lorenz C. Luib, John Rey C. Clarion, Jezzine F. Salar, Rashiel Joy F. Lepaopao, Megie M. Lillo, John Rey C. Clarion
Tagaguhit:	Alim V. Eviota, Mark Lorenz C. Luib, Merlinda W. Malimit
Tagalapat:	Nerissa G. Ga, Mark Lorenz C. Luib
Tagapamahala:	Francis Cesar B. Bringas Isidro M. Biol Jr. Maripaz F. Magno Josephine Chonie M. Obseñares Lope C. Papeleras Michael C. Paso Juan Jr. L. Espina

Inilimbag sa Pilipinas ng:

Department of Education - Caraga Region

Office Address: Teacher Development Center
J.P. Rosales Avenue Butuan City, Philippines 8600
Telefax No.: (085) 342-5969
Email Address: caraga@deped.gov.ph

Edukasyon sa Pagpapakatao

**Unang Markahan - Modyul 16:
Ang Panlipunan at Pampolitikal na
Papel ng Pamilya**

Paunang Salita

Para sa Tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang Edukasyon sa Pagpapakatao 8 ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul 16 para sa Aralin 1 - Ang Panlipunan at Pampolitikang Papel ng Pamilya!

Ang modyul na ito ay pinagtulungang dinisenyo, nilinang at sinuri ng mga edukador mula sa pampubliko at pampribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to 12 habang kanilang pinagtatagumpayan ang pansarili, panlipunan at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang mag-aaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto na mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang mga kasanayang pang-21 siglo habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang karagdagan sa materyal ng pangunahing teksto, makikita ninyo ang kahong ito sa pinakakatawan ng modyul:

Mga Tala para sa Guro

Ito'y naglalaman ng mga paalala, panulong o estratehiyang magagamit sa paggabay sa mag-aaral.

Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa Mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang Edukasyon sa Pagpapakatao 8 ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul 16 para sa Aralin 1 - Ang Panlipunan at Pampolitikang Papel ng Pamilya!

Ang kamay ay madalas gamiting simbolo ng kakayahan, aksyon at layunin. Sa pamamagitan ng ating mga kamay tayo ay maaaring matuto, lumikha, at magsakatuparan ng gawain. Ang kamay sa tulong-aral na ito ay sumisimbolo na ikaw, bilang isang mag-aaral, ay may angking kakayahang matutuhan ang mga kaugnay na kompetensi at kasanayan. Ang iyong pang-akademikong tagumpay ay nakasalalay sa iyong sarili o sa iyong mga kamay.

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susi sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutan ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutan lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutan ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka ring humingi ng tulong sa iyong mga magulang, sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

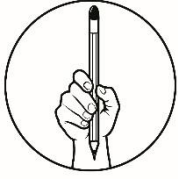
Alamin

Bawat indibidwal ay may ginagampanang papel sa pamilya na naipalaganap. Ang pamilya ay may tungkuling nararapat na magampanan sa lipunang ginagalawan, binibigyan ng suportang praktikal, emosyonal at maging ang pangangailangan ng bawat miyembro ng pamilya. Pinapahalagahan ng bawat pamilya ang awtoridad ng politika at panlipunang seguridad.

Ang pagganap na ito ay may kaakibat na angkop na gawaing maaaring panlipunan at pampulitikal. Paano nga ba natin magagampanan ang gawaing panlipunan at pampulitikal? Kaibigan, sa modyul na ito masasagot mo ang mga katanungang ito.

Sa modyul na ito ay malilinang ang kasanayang pampagkatuto na:

- a. Naisasagawa ang mga gawaing angkop sa panlipunan at pampulitikal na papel ng pamilya. (ESP8PB-Ih-4.4)

Subukin

Maraming Pagpipilian

Basahing mabuti ang bawat tanong o sitwasyon at piliin ang tamang sagot. Titik lamang ang isulat sa sagutang papel.

1. Ano ang kailangang matutunan ng tao para sa mabisang pakikipag-ugnayan sa lipunan?
 - A. pagkikipag-usap
 - B. pag-aaruga ng tao
 - C. pagmamahal sa tao
 - D. pakikipagkapuwa tao
2. Ano ang pinakamaliit na yunit ng lipunan na unang nagturo sa kahalagahan sa pagganap ng mga responsibilidad ng isang mabuting mamamayan?
 - A. barangay
 - B. lungsod
 - C. organisasyon
 - D. pamilya
3. Anong tungkulin ang kailangang gampanan ng isang pamilya bilang bahagi ng lipunan?
 - A. tungkuling bigyan ng kasiyahan ang bawat kasapi ng lipunan
 - B. tungkuling makiisa sa mga rally na isinasagawa laban sa gobyerno
 - C. tungkuling magbigay ng sampung porsyento (10%) sa kaniyang kinikita
 - D. tungkuling panatilihin at paunlarin ang lipunang kaniyang ginagalawan
4. Ano ang kailangang maranasan ng tao upang magkaroon ng isang pamilya?
 - A. magmahal, mahalín at iiwan
 - B. magmahal, mahalín at alagaan
 - C. magmahal, mahalín at pakasalan
 - D. magmahal, mahalín at pasasayahin
5. Ano ang kailangang gawin ng pamilya upang umunlad ang buhay?
 - A. magtatrabaho sa lahat ng oras
 - B. magsikap na makamit ang mga pangarap
 - C. makipag-ugnayan sa gobyerno at humingi ng tulong
 - D. makipag-ugnayan sa ibang pamilya at ibang sektor ng lipunan

6. Napagtapos ni Lea ang kaniyang sarili sa pag-aaral sa tulong ng *scholarship program* ng kanilang barangay at isa na siyang ganap na doktor. Anong papel ang dapat gampanan ni Lea sa lipunan?
 - A. tulungan ang mga kaibigan
 - B. tulungan ang mga kabarangay
 - C. tumulong lamang ang mga maykaya
 - D. ibalik ang tulong na nakuha niya sa pamamagitan ng kawang-gawa

7. Isa kang magaling na *event organizer* at batid mong nalalapit na ang kapistahan sa inyong lugar. Bilang isang kasapi sa lipunan, ano ang nararapat mong gawin?
 - A. hintayin na may humingi ng tulong sa iyo
 - B. mag-alok ng tulong upang mapabilis ang paghahanda
 - C. pagsasawalang bahala sa gagawing paghahanda ng mga kabarangay
 - D. tumulong na may kapalit na bayad sapagkat hindi libre ang iyong serbisyo

8. Napansin mong marumi ang inyong bakuran at nalalapit na ang *Barangay Clean and Green Program Evaluation*. Ano ang nararapat mong gawin?
 - A. ipagkibit balik mo na lamang ito
 - B. agad mo itong aasikasuhin nang bukal sa kalooban
 - C. tawagin ang nakababatang kapatid at utusan na linisin ito
 - D. hikayatin ang ibang kasapi ng pamilya na maglinis ng bakuran

9. Pinili ka ng iyong mga kaibigan na maging *team leader* nila sa pagsulong ng programang pangkalikasan sapagkat nakikitaan ka ng pagmamahal sa kalikasan at kakayahang manghikayat. Ano ang nararapat na gagawin?
 - A. makilahok at makiisa dahil ito ay makatutulong sa bayan
 - B. tatanggihan mo ito at magdadahilan na marami kang gagawin
 - C. makilahok ng may angas sa sarili dahil alam mo na magaling ka
 - D. humingi muna ng bayad mula sa mga kaibigan bago ka pumayag

10. Hindi mo nagustuhan ang amoy ng batang lansangan na lumapit sa iyo at nanghingi ng pagkain dahil nakita nito na marami kang bitbit. Ano ang nararapat mong gawin?
 - A. hindi mo ito papansinin
 - B. bigyan mo ito ng pagkain
 - C. hagsan mo ito ng pagkain
 - D. pagalitan ang bata at paalisin

11. Laganap ang pagtotroso sa inyong pook. Bilang tagapagtaguyod, ano ang nararapat mong gawin?
- A. magtanim ng panibagong mga puno
 - B. hulihin kung sino man ang nagkasala
 - C. gumawa ng programang pangkalikasan
 - D. kausapin ang mga nagtotroso hinggil sa kanilang ginawa
12. Alin sa mga sitwasyon ang nagpapakita ng pagiging bukas-palad?
- A. pagpahayag si Irman ng kanyang sariling saloobin
 - B. pamilyang namimigay ng pera sa panahon ng eleksiyon
 - C. batang nagtitinda ng mga bulaklak sa gilid ng simbahan
 - D. ginang na nagpapakain ng mga batang hindi niya kaano-ano
13. Alin sa sumusunod ang nagpapakita ng gawaing pampolitikal?
- A. paglilinis sa sariling tahanan
 - B. pag-akay sa matandang tumatawid
 - C. pagsumbong sa krimeng nasaksihan
 - D. tulung-tulong na paghahanda ng pagkain para sa kaarawan ni Aiza
14. Bakit kailangang maranasan ng tao ang magmahal at mahalín?
- A. Upang maging ganap ang pagkatao
 - B. Upang maging ganap ang pagkalalaki
 - C. Upang maging ganap ang pagkababae
 - D. Upang ganap na maranasan ang pag-ibig
15. Ibinilin ng ina na bantayan ang bunsong kapatid, ngunit nalibang ka sa panood ng telebisyon kaya hindi mo napansin na nalaglag ito sa hagdan. Ano ang nararapat mong gawin?
- A. magtampo sa kapatid dahil napagalitan ka
 - B. ilihim sa ina ang nangyari upang hindi ka mapagalitan
 - C. ipagbigay-alam sa ina ang nangyari at humingi ng tawad
 - D. ipaghehele ang iyong kapatid upang tumigil na sa kaiiyak

Aralin

1

Ang Panlipunan at Pampolitikal na Papel ng Pamilya

“Magsama-sama at lalakas, magwatak-watak at babagsak”

-Anonymous

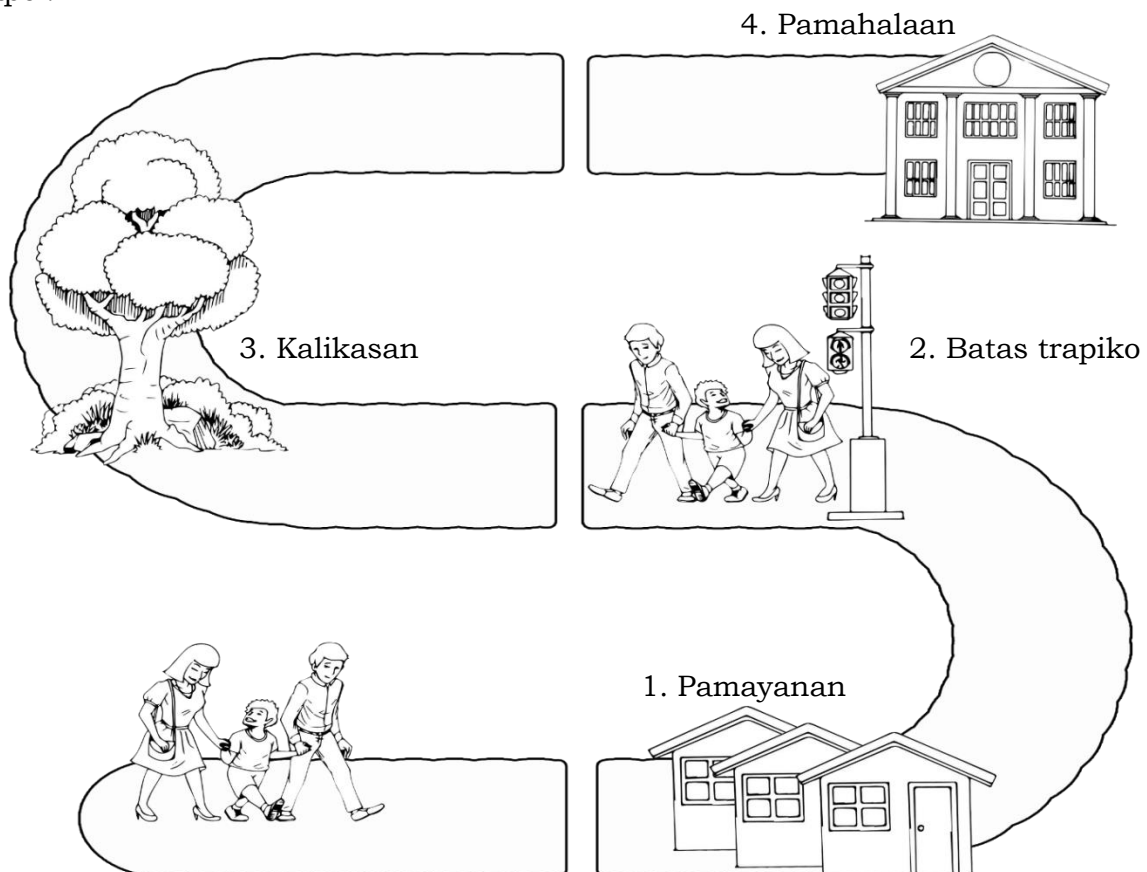

Balikan

Ngayon, may inihanda akong gawain hinggil sa nakaraang modyul bilang tanda na may lubos kang pagkatuto sa nakaraang aralin. Alam kong kayang-kaya mo ito kaibigan! Ngayon pa lang binabati na kita.

Gawain 1: Daan Ko, Sagot Ko!

Gamit ang *graphic organizer*, isulat ang gampaning panlipunan at pampolitikal ng isang pamilya na batay sa kanilang madadaan. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

Mga Tala para sa Guro

Kung matagumpay na naisagawa ng bata ang gawaing nasa ***Balikan*** ay hayaan siyang magpatuloy sa kasunod na gawain. Kung hindi naman, pabalikan ang sinundang modyul.

Tuklasin

Gawain 2: Sarbey sa Panlipunan at Pampolitikal na Papel ng Pamilya

Panuto: Inihanda ang sarbey upang malaman mo kung nagampanan ng iyong pamilya ang panlipunan at pampolitikal na papel nito. Isulat ang (√) sa hanay na naisagawa o hindi naisagawa. Isulat ang sagot sa sagutang papel at pagnilayan ang mga gabay na tanong.

Sarbey sa Panlipunan at Pampolitikal na Papel ng Pamilya		
Pangalan: _____ Edad: _____ Pang-ilang anak ng pamilya: _____		
Katanungan	Naisagawa	Hindi Naisagawa
1. Pumupunta sa mga pagpupulong hinggil sa usaping pangkomunidad.		
2. Tumutulong sa paglilinis sa mga kanal ng sariling komunidad.		
3. Paghiwa-hiwalay ng basura sa tamang lalagyan bilang pagsunod sa <i>Ecological Solid Waste Management Act of 2000 (RA 9003)</i> .		
4. Nagpaabot ng tulong sa taong nangangailangan kahit hindi kakilala.		
5. Pagiging <i>volunteer</i> sa <i>Municipal Disaster Risk Reduction Management (MDRRM)</i> , pagtayong lider sa mga proyektong pangkomunidad.		
6. Nananalangin ang bawat pamilya.		
7. Napoprotektahan ang sarili/pamilya sa banta ng mapanirang droga, pornograpiya, bisyo at iba pa.		
8. Nagsilbing modelo ang magulang sa pagpapalaki ng mga anak.		
9. Ginagalang at inaalagaan ang matandang kasapi ng pamilya.		
10. Sumasali sa mga programang pambarangay.		
Kabuuang Puntos na Nakuha		

Interpretasyon sa Puntos na Nakuha

Puntos	Mga Pansin
7-10	Kung nakakuha ka ng 7 hanggang 10 sa hanay na naisagawa ay binabati kita dahil nagampanan ng iyong pamilya ang mga papel panlipunan at pampolitika.
1-6	Kung nakakuha ka ng 1 hanggang 6 sa hanay na naisagawa ay hindi niyo gaanong nagamapanan ang mga papel na panlipunan at pampolitikal.

Gabay na Tanong:

1. Batay sa sarbey, nagampanan ba ng iyong pamilya ang kanilanag papel na panlipunan at pampolitikal? Ipaliwanag ang implikasyon nito sa pamayanang inyong tinitirhan.
2. Bakit mahalaga ang pagganap sa mga papel na panlipunan at pampolitikal ng pamilya?
3. Batay sa resulta ng sarbey, ano-ano ang kakulangan ng iyong pamilya sa pagsagawa sa gampaning panlipunan at pampolitikal?

Suriin

Napatunayan natin sa modyul 15 ang pananagutan ng pamilya sa pagbuo ng mapagmahal na pamayanan sa pamamagitan ng pagtulong sa kapitbahay sa pamayanan at pagbabantay sa mga batas panlipunan. May mga salik na nakaaapekto sa gawi at kilos ng tao hinggil sa isyung panlipunan at pampolitikal. Sa araling ito, pag-aaralan natin ang mga gawaing angkop sa lipunan at politikal na aspeto ng pamilya.

Kung babalikan ang bahaging ***Tuklasin*** ay natataya mo ang sariling pamilya kung naisasagawa ba o hindi ang mga gampaning panlipunan at pampolitikal. Kung 7 hanggang 10 puntos iyong nakuha sa hanay na naisagawa ay pagsikapang maipagpapatuloy pa ang pagganap sa mga papel na panlipunan at pampolitikal samantala, kung 1 hanggang 6 na puntos naman ay hikayatin ang pamilya na lalo pang magsumikap sa pagganap sa mga papel bilang mamamayan tulad nalang ng mga sitwasyon sa sarbey na hindi naisagawa ng pamilya. Tulungan ang bawat miyembro na makasusunod at magagampanan ang tungkuling panlipunan at pampolitikal. Alalahanin na bawat indibidwal ay may pagkakataong maitama ang kakulangan upang mas mapaayon ang pamumuhay sa lipunan.

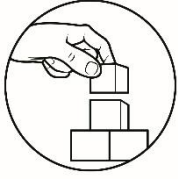
Pinag-aralan natin ang mga tungkuling panlipunan at pampolitikal ng isang pamilya sa pamamagitan ng pagtupad sa papel sa lipunan (pagiging bukas-palad, pagsusulong ng bayanihan, at pangangalaga sa kaniyang kapaligiran) at papel pampolitikal – (ang pagbabantay sa mga batas at mga institusyong panlipunan).

Ayon pa kay Esteban (1989), ang isang pamilya ay isang munting lipunan. Sa loob ng bahay ay mayroong tagalikha ng batas na pamantayan at mayroon ding tagasunod ng naturang batas. Halimbawa na lang sa magkakapatid, bawat isa ay mayroong nakatakdang gawaing bahay na kung hindi nagawa ay maaaring mapagalitan o maparusahan. Bukod sa pagiging ama, ina, o anak, may iba ring tungkulin sa lipunan gaya ng pagiging responsableng mamayan, makatao, makakalisan at maka-Diyos na may mahalagang kontribusyon sa kapuwa at kaunlaran sa lipunan.

Nangangahulugang matagumpay na nagampanan ng pamilya ang kanyang responsibilidad tulad ng pagpapakita ng malasakit at pagmamahal sa ibang tao sa komunidad upang makalilikha ng isang responsible at mapagmahal na pamayanan.

Gaya ng ibang bagay, kailangang matutunan ng tao ang pakikipagkapuwa. Maipakikita ang isang ugaling kanais-nais kung ito'y natutuhan sa loob ng iyong pamilya at pamayanan. Kung kaya, nararapat lamang na akuin ng pamilya ang paghubog sa isipan ng bawat kasapi na amging mapagmahal at responsableng mamamayan.

Maliban sa paghubog ng pamilya, bawat indibidwal ay may kaniya-kaniyang paraan na maisagawa ang gampaning panlipunan at pampolitikal upang panatilihin at paunlarin ang lipunang kaniyang ginagalawan.

Pagyamanin

Gawain 3: Gawain Mo, Pusuan Mo!

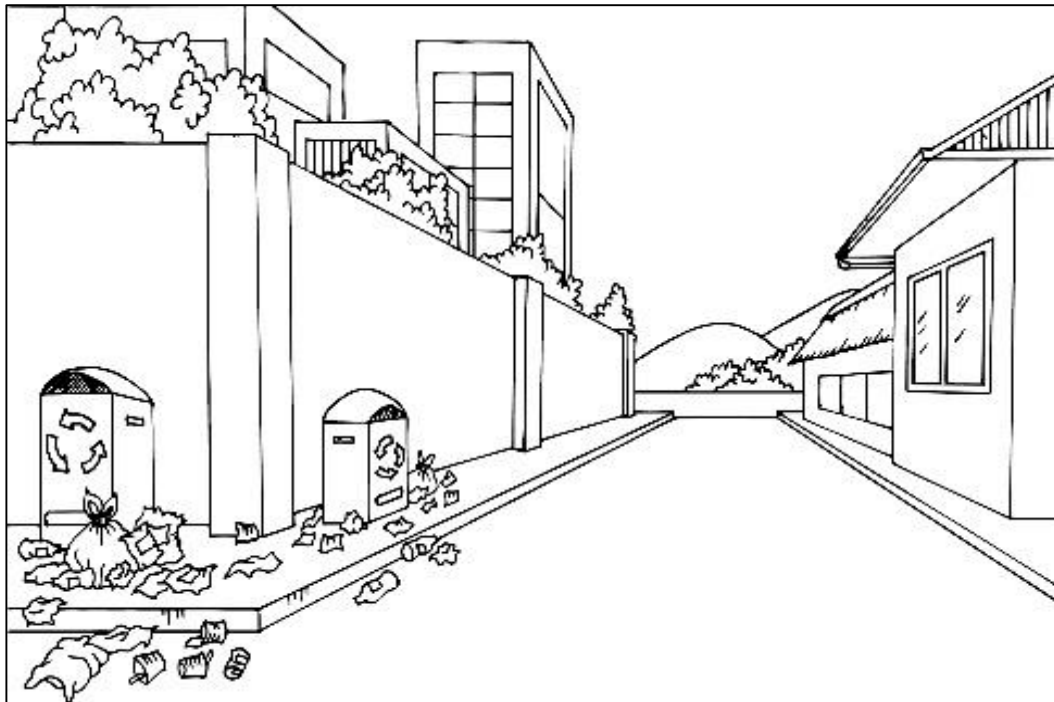
Panuto: Lagyan ng ♥ kung ang sitwasyon ay angkop na gawaing panlipunan at pampolitikal ng isang pamilya sa panahong ideneklara ang pagpapatupad ng *Enhanced Community Quarantine (ECQ)* sa bansang Pilipinas dahil sa *COVID-19 Pandemic*. Sagutin ang sumusunod na katanungan. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

Pahayag	Tugon
1. Hindi paglabas ng bahay sa oras ng 48hrs curfew.	
2. Pagdaraos ng mga pagtitipon.	
3. Ipagbigay-alam sa awtoridad ang mga taong may travel history sa mga lugar na may kaso ng COVID-19.	
4. Pagbibinta, pagbili at pag-inom ng alak sa kabila ng liquor ban.	
5. Pamimigay ng tulong pinansyal at pagkain sa kapitbahay o nangangailangan.	
6. Pagpapakalat ng maling balita.	
7. Pagdarasal ng isang pamilya para sa kaligtasan ng mga frontliners at sa mga taong nagkasakit.	
8. Pakikipag-away at pananakot sa mga frontliners.	
9. Libreng panggagamot sa mga taong nagkasakit ng COVID.	
10. Pamamasyal sa lugar na gustong puntahan.	
11. Pagsuot ng face mask tuwing lumalabas ng bahay.	
12. Pagsunod sa physical social distancing.	
13. Pagdala ng ECQ Pass kapag lalabas ng bahay para bumili ng pangangailangan.	
14. Paggalang sa mga frontliners na nagbabantay sa mga checkpoint.	
15. Paglabas ng bahay para maglaro.	

Kung nakakuha ka ng 15 puntos, sigurado kang protektado ang iyong pamilya sa banta ng *COVID 19*. Kung ang iyong mga napusuang mga gawain ay hindi nakaabot sa 15 puntos, pagsikapang maisagawa ang lahat ng nabanggit sa pang-araw-araw na gawain para mabigyan ng proteksyon ang iyong sariling pamilya at maisakatuparan ang iyong pananagutang panlipunan at pampolitikal.

Gawain 4: Suri-Larawan!

Suriin ang mga larawan. Ilahad at ipaliwanag kung ano ang iyong magagawa sa sitwasyong ipinapakita sa larawan ukol sa papel na panlipunan at pampolitikal. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

RUBRIKS SA PAGSUSURI NG LARAWAN

Pamantayan	Napakahusay (10 puntos)	Mahusay (8 puntos)	Nangangailangan ng Pag-unlad (6 puntos)
Paglalahad at nakapagpapaliwanag sa magagawang kilos sa ipinakitang larawan ukol sa papel panlipunan at pampolitikal.	Nakapaglalahad at nakapagpapaliwanag ng angkop na kilos na maaaring maisagawa sa ipinakitang larawan bilang pagganap sa papel panlipunan at pampolitikal.	Nakapaglalahad ng angkop na kilos na maaaring maisagawa sa ipinakitang larawan bilang pagganap sa papel panlipunan at pampolitikal bagaman hindi masyadong naipapaliwanag.	Nakapaglalahad at nakapagpapaliwanag ng hindi angkop na kilos na maaaring maisagawa sa ipinakitang larawan bilang pagganap sa papel panlipunan at pampolitikal.

Gawain 5: Sitwasyon Ko, Magagawa Mo!

Basahin at unawain ang sitwasyon sa kahon na nagpapakita ng isang gawaing angkop sa lipunan at pampolitikal na papel ng pamilya. Pagkatapos, sagutin ang mga tanong. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

Nakababahala na ang pagdami ng nagkakalagnat sa barangay ni Jay. Ang lalong nakatatakot ay may tatlo nang namatay sa mga ito. Napag-alamang dengue ang dahilan. Para sa kanya malinis naman ang kanilang barangay dahil nasunod naman ang paalala ng *Rural Health Unit* (RHU) na *search and destroy, self-protection measures, seek early consultation at say no to indiscriminate fogging* o (4S) ngunit may isang bakanteng lote na may mga basurang nakatiwangwang gaya ng bote na may lamang tubig ang kanyang natuklasan. Tumungo agad si Jay sa Barangay Hall para ibalita ang kanyang nakita. Agad namang tumugon ang mga kabarangay sa paglilinis na pinangunahan ng punong-barangay kaya napanatag na ang loob ni Jay.

1. Ano ang masasabi mo sa agarang aksiyon na ginawa ng kabarangay ni Jay na pinangungunahan ng punong-barangay?
2. Kung ikaw si Jay, ano ang maaari mong gawin para makatulong sa iyong komunidad para maiwasan ang pagkakasakit ng dengue? Pangatwiranan.
3. Bakit mahalagang makiisa sa panawagan ng Rural Health Unit na magsagawa ng 4S? Pangatwiranan.

RUBRIKS SA PAGSAGOT NG MGA TANONG

Pamantayan	Napakahusay (15 puntos)	Mahusay (10 puntos)	Nangangailangan ng Pag-unlad (5 puntos)
Nilalaman ng Sagot	Nabigyan ng angkop na sagot ang lahat ng tanong at malinaw na napangatwiranan.	Nabigyan ng angkop na sagot ang lahat ng tanong bagaman hindi gaanong malinaw ang pangangatwiran.	Hindi napupunan ng angkop na sagot ang lahat ng tanong. Hindi malinaw ang pangangatwiran.

Isaisip

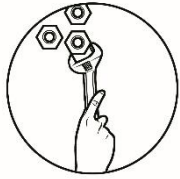
Gawain 6: Dyornal !

Ibigay ang sariling repleksiyon sa mensaheng nakapaloob sa kasabihan ni John F. Kennedy. Gawing batayan ang pamantayan sa pagmamarka. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

“Huwag mong isipin kung ano ang nagagawa ng pamahalaan para sa iyo. Bagkus, isipin mo kung ano ang magagawa mo para sa pamahalaang kinabibilangan mo.”

RUBRIKS SA PAGSULAT NG DYORNAL

Pamantayan	Higit na inaasahan 10 puntos	Nakamit ang inaasahan 8 puntos	Bahagyang nakamit ang inaasahan 6 puntos	Hindi nakamit ang inaasahan 4 puntos
Nilalaman	Komprehensibo ang nilalaman ng teksto. Wasto ang lahat ng impormasyon	Kumpleto ang nilalaman ng teksto. Wasto ang lahat ng impormasyon	May ilang kakulangan sa nilalaman ng teksto. May ilang maling impormasyon	Maraming kakulangan sa nilalaman ng teksto.
Organisasyon ng mga kaisipan	Organisado at may malinaw na kaisahan ang daloy ng paglalahad ng kaisipan sa teksto.	Malinaw at maayos ang paglalahad ng kaisipan sa teksto.	Hindi masyadong maayos at malinaw ang paglalahad ng kaisipan sa teksto.	Hindi maayos ang pagkalahad ng kaisipan sa teksto.
Kabuuang Puntos 20				

Isagawa

Gawain 7: Isang Linggong Talaarawan

Punan ng sagot ang grapikong isang linggong talaarawan at sundin ang halimbawa kung paano ito sagutan. Sundin ang *health protocols* sa pagganap ng mga papel sa lipunan para palaging ligtas laban sa nakamamatay na COVID-19. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

Isang Linggong Talaarawan			
Petsa, Oras / Araw	Naisagawang gawaing panlipunan/ pampolitikal sa kapwa tao	Sino / kaninong pamilya naisagawa ang angkop na kilos?	Bakit isinagawa ang kilos?
Hal. Mayo 1, 2020 Lunes/3:00pm	Binigyan ng pagkain ang matanda	Pulubi	Nakakaawa at kailangan niya ng tulong

RUBRIKS SA PAGGAWA NG TALAARAWAN

Pamantayan	Napakahusay (10 puntos)	Mahusay (8 puntos)	Nangangailangan ng Pag-unlad (6 puntos)
Nilalaman ng Talaarawan	Napupunan ng angkop na sagot ang lahat ng hanay sa talaarawan. Malinaw na napangatwiran ang ikaapat na hanay.	Napupunan ng angkop na sagot ang lahat ng hanay sa talaarawan bagaman hindi gaanong malinaw na napangatwiran ang ikaapat na hanay.	Hindi napupunan ng angkop na sagot ang lahat ng hanay sa talaarawan.

Tayahin

Maraming Pagpipilian

Basahing mabuti ang bawat tanong o sitwasyon at piliin ang tamang sagot. Titik lamang ang isulat sa sagutang papel.

1. Laganap ang pagtotroso sa inyong pook. Bilang tagapagtaguyod, ano ang nararapat gawin?
 - A. magtanim ng panibagong mga puno
 - B. hulihin kung sino man ang nagkasala
 - C. gumawa ng programang pangkalikasan
 - D. kausapin ang mga nagtotroso hinggil sa kanilang ginawa
2. Alin sa mga sitwasyon ang nagpapakita ng pagiging bukas-palad?
 - A. pagpahayag si Irman ng kanyang sariling saloobin
 - B. pamilyang namimigay ng pera sa panahon ng eleksiyon
 - C. batang nagtitinda ng mga bulaklak sa gilid ng simbahan
 - D. ginang na nagpapakain ng mga batang hindi niya kaano-ano
3. Alin sa sumusunod ang nagpapakita ng gawaing pampolitikal?
 - A. paglilinis sa sariling tahanan
 - B. pag-akay sa matandang tumatawid
 - C. pagsumbong sa krimeng nasaksihan
 - D. tulong-tulong na paghahanda ng pagkain para sa kaarawan ni Aiza
4. Bakit kailangang maranasan ng tao ang magmahal at mahalina?
 - A. upang maging ganap ang pagkatao
 - B. upang maging ganap ang pagkalalaki
 - C. upang maging ganap ang pagkababae
 - D. upang ganap na maranasan ang pag-ibig
5. Ibinilin ng ina na bantayan ang bunsong kapatid, ngunit nalibang ka sa panood ng telebisyon kaya hindi mo napansin na nalaglag ito sa hagdan. Ano ang nararapat gawin?
 - A. magtampo sa kapatid dahil napagalitan ka
 - B. ilihim sa ina ang nangyari upang hindi ka mapagalitan
 - C. ipagbigay-alam sa ina ang nangyari at humingi ng tawad
 - D. ipaghehele ang iyong kapatid upang tumigil na sa kaiyak

6. Ano ang kailangang matutunan ng tao para sa mabisang pakikipag-ugnayan sa lipunan?
 - A. pagkikipag-usap
 - B. pag-aaruga ng tao
 - C. pagmamahal sa tao
 - D. pakikipagkapwa tao

7. Ano ang pinakamaliit na yunit ng lipunan na unang nagturo sa kahalagahan sa pagganap ng mga responsibilidad ng isang mabuting mamamayan.
 - A. barangay
 - B. lungsod
 - C. organisasyon
 - D. pamilya

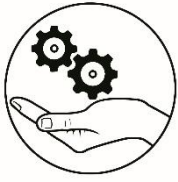
8. Anong tungkulin ang kailangang gampanan ng isang pamilya bilang bahagi ng lipunan?
 - A. tungkuling bigyan ng kasiyahan ang bawat kasapi ng lipunan
 - B. tungkuling makiisa sa mga rally na isinasagawa laban sa gobyerno
 - C. tungkuling magbigay ng sampung porsyento (10%) sa kaniyang kinikita
 - D. tungkuling panatilihin at paunlarin ang lipunang kaniyang ginagalawan

9. Ano ang kailangang danasin ng tao upang magkaroon ng isang pamilya?
 - A. magmahal, mahalín at iiwan
 - B. magmahal, mahalín at alagaan
 - C. magmahal, mahalín at pakasalan
 - D. magmahal, mahalín at pasasayahin

10. Ano ang kailangang gawin ng pamilya upang umunlad ang buhay?
 - A. magtatrabaho sa lahat ng oras
 - B. magsikap na makamit ang mga pangarap
 - C. makipag-ugnayan sa gobyerno at humingi ng tulong
 - D. makipag-ugnayan sa ibang pamilya at ibang sektor ng lipunan

11. Napagtapos ni Lea ang kaniyang sarili sa pag-aaral sa tulong ng scholarship program ng kanilang barangay at isa na siyang ganap na doktor. Anong papel ang dapat gampanan ni Lea sa lipunan?
 - A. tulungan ang mga kaibigan
 - B. tulungan ang mga kabarangay
 - C. tumulong lamang ang mga may kaya
 - D. ibalik ang tulong na nakuha niya sa pamamagitan ng kawang-gawa

12. Isa kang magaling na event organizer at batid mong nalalapit na ang kapistahan sa inyong lugar. Bilang isang kasapi sa lipunan, ano ang nararapat mong gawin?
- A. hintayin na may humingi ng tulong sa iyo
 - B. mag-alok ng tulong upang mapabilis ang paghahanda
 - C. pagsasawalang bahala sa gagawing paghahanda ng mga kabarangay
 - D. tumulong na may kapalit na bayad sapagkat hindi libre ang iyong serbisyo
13. Napansin mong marumi ang inyong bakuran at nalalapit na ang Barangay Clean and Green Program Evaluation. Ano ang nararapat mong gawin?
- A. ipagkibit balik mo na lamang ito
 - B. agad mo itong aasikasuhin nang bukal sa kalooban
 - C. tawagin ang nakababatang kapatid at utusan na linisin ito
 - D. hikayatin ang ibang kasapi ng pamilya na maglinis ng bakuran
14. Pinili ka ng iyong mga kaibigan na maging team leader nila sa pagsulong ng programang pangkalikasan sapagkat nakikitaan ka ng pagmamahal sa kalikasan at kakayahang manghikayat. Ano ang nararapat na gagawin?
- A. makilahok at makiisa dahil ito ay makatutulong sa bayan
 - B. tatanggihan mo ito at magdadahilan na marami kang gagawin
 - C. makilahok ng may angas sa sarili dahil alam mo na magaling ka
 - D. humingi muna ng bayad mula sa mga kaibigan bago ka pumayag
15. Hindi mo nagustuhan ang amoy ng batang lansangan na lumapit sa iyo at nanghingi ng pagkain dahil nakita nito na marami kang bitbit. Ano ang nararapat mong gawin?
- A. hindi mo ito papansinin
 - B. bigyan mo ito ng pagkain
 - C. hagsan mo ito ng pagkain
 - D. pagalitan ang bata at paalisin

Karagdagang Gawain

Gawain 8: Iguhit Mo!

Gumawa ng poster at islogan na nagpapakita ng papel na panlipunan at pampolitikal ng iyong pamilya.

Mga kagamitan:

Long size bond paper

Lapis

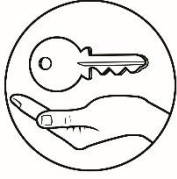
Pentel pen

Krayola/pastel

Ruler

RUBRIKS SA PAGGAWA NG POSTER AT ISLOGAN

Pamantayan	Napakahusay (10 puntos)	Mahusay (8 puntos)	Nangangailangan ng Pag-unlad (5 puntos)
Kaangkupan ng nilalaman sa Tema	Napakahusay at Angkop sa tema ang desinyo at islogan	Mahusay ngunit hindi masyadong angkop sa tema ang desinyo at islogan	Hindi angkop sa tema ang desinyo at islogan
Pagkamalikhain at orihinalidad sa pagguhit at islogan	Napakamalikhain at 100 % orihinal ang iginuhit at islogan	Malikhain at 75% na orihinal ang iginuhit at islogan	Hindi malikhain at 50% na orihinal ang iginuhit at islogan
Malinaw na naipahayag ang mensahe sa iginuhit	Napakalinaw ang pagkalalahad ng mensahe sa iginuhit	Malinaw ang pagkalahad ng mensahe sa iginuhit	Hindi malinaw ang pagkalahad ng mensahe sa iginuhit
Kabuoan 30 puntos			

Susi sa Pagwawasto

<p>Subukin</p> <p>1. C 2. D 3. D 4. B 5. B 6. D 7. B 8. B 9. A 10. B 11. B 12. D 13. C 14. A 15. B</p>	<p>Balikkan</p> <p>Gawain 1 1. Pagtulong sa Kapitbahay 2. pagsunod sa batas trapiko 3. paglilinis sa bakuran trapiko 4. pagsunod sa batas trapiko 5. pagsunod sa mga batas na pinapatupad ng pamahalaan</p>
<p>Pagyananin</p> <p>Gawain 3 1. puso 2. 3. puso 4. 5. puso 6. 7. puso 8. 9. 10. 11. puso 12. puso 13. puso 14. puso 15.</p>	<p>Tayahin</p> <p>1. B 2. D 3. C 4. A 5. B 6. C 7. D 8. D 9. B 10. B 11. D 12. B 13. B 14. A 15. B</p>

Sanggunian

Aklat

Bognot, Regina et.Al. 2014. *Edukasyon sa Pagpapakatao Modyul para sa mag-aaral*. 5th Floor Mabini Building. Meralco Avenue, Pasig City.

Hanguang Elektroniko

Peligrino, Ani. *academia.edu*.

http://www.academia.edu/34167705/Modyul_4_ANG_PAPEL_NA_PANLIPUNAN_A_T (accessed May 25, 2020).

officialgazette.gov.ph. Januray 26, 2001.

<https://www.officialgazette.gov.ph/2001/01/26/republic-act-no-9003-s-2001/> (accessed May 29, 2020).

covid19.gov.ph. March 30, 2020. <http://www.covid19.gov.ph/wp-content/uploads/2020/03/Resolution-No.-16-Additional-Guidelines-for-ECQ.pdf> (accessed May 29, 2020).

jfklibrary.org. https://www.jfklibrary.org/sites/default/files/2018-06/Ask_not_what_your_country_can_do_for_you.pdf (accessed May 29, 2020).

Arora, Paavani. *voicesofyouth.org*. April 9, 2020.

<https://www.voicesofyouth.org/blog/covid-19-and-racism-united-we-stand-divided-we-fall> (accessed May 30, 2020).

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph